

Raadsinformatiebrief

Vlaggen vanaf kerktoren De Waal

Zaaknummer 3637379
Portefeuillehouder R. van de Belt *
Datum verzending 8 juli 2025

Programma

0	Voor en door bewoners
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden

Inleiding

Voorafgaand aan de renovatie van de kerktoren in De Waal (2024) is aan het licht gekomen dat de huidige constructie van de vlaggenmast (door het dak van de toren naar buiten) geleid heeft tot veel waterschade in het pand, met als gevolg dat de houten constructie is aangetast door inlopend water via de vlaggenmast. Vanwege houtrot bleek het nodig het complete sta-platform, en constructiewerk bij de toegangstrap nabij de vlaggenmast te verwijderen. Ten bate van behoud van het orgel en het voorkomen van toekomstige schade, is de keuze gemaakt om de vlaggenmast te verwijderen en te plaatsen op de begane grond, voor de kerk. Deze oplossing is besproken met het kerkbestuur en het verwijderen van de vlaggenmast van de toren is met instemming van het kerkbestuur gedaan.

Dit besluit leidde tot onrust in het dorp, vanwege de wens om tijdens feestdagen en herdenkingen net als in de andere dorpen vanaf de toren te kunnen vlaggen. Het alternatief dat is geboden om te vlaggen voor de toren werd als onvoldoende beoordeeld. Uw gemeenteraad heeft hierover ook een motie aangenomen: “Ook in De Waal de vlag weer in top”. Waarin wordt opgeroepen om “samen met de Dorpscommissie van De Waal te zoeken naar alternatieven en praktische oplossingen om te kunnen vlaggen vanaf de kerktoren, daarbij geïnspireerd door de wijze waarop het op andere kerktorens, ook in andere gemeenten, wél is gelukt”. Er zijn vervolgens diverse varianten onderzocht.

Door het Dak

In de praktijk blijkt de optie om te vlaggen door het dak van de toren lastig te realiseren. Ondanks een regenbestendige constructie middels een luik in het dak blijft er tijdens de dagen dat er wel gevlagd wordt, nog steeds een open verbinding met buiten. Ergo: er kan nog steeds water naar binnen treden en daarmee schade veroorzaken. Naast de technische oplossing die mogelijk wél bestand is tegen regen en inwatering bestaat er een veiligheidsrisico. Het hoogste vloerniveau in de toren ligt vijf meter onder de kap. In de oude situatie werd middels een ladderconstructie deze laatste vijf meter overbrugd. Binnen de hedendaagse normen van ARBO en veiligheid is het niet meer verantwoord om de vlag volgens de oude werkwijze nog naar buiten te brengen.

Door de galmgaten

Hier ligt het obstakel dat er aan de bestaande galmgat-constructie zowel binnen als buiten veel materiaal aangetast wordt om de mast naar buiten te brengen. De toren is een monument, wat beperkingen oplevert inzake het aantasten van historisch bouw materiaal.

Door de ramen, gelegen direct onder de galmgaten.

Vanwege de trappenhuisconstructie is er beperkt ruimte om een mast (of twee masten) op lengte naar buiten te kunnen brengen. (de lengte van de mast past niet in de diameter van de toren) Hierdoor bestaat het risico dat de vlag tijdens het wapperen en het van binnen naar buiten brengen, verstrikt kan raken in het uurwerk.

Voorkeursvariant

Door het raam gelegen recht onder de klok. (oostgevel, voorzijde)

Deze doet recht aan de wens uit het dorp om de vlag uit de toren te kunnen steken. Dit gebeurt op nagenoeg dezelfde manier vanaf de kerktoren in De Koog. En daarmee biedt deze variant de best mogelijke optie om aan de wens van de bewoners tegemoet te komen.

Het vlaggen kan op een veilige manier uitgevoerd worden en hiermee bestaat er geen risico dat de vlag in het uurwerk verstrikt raakt. Met het uitvoeren van deze variant zijn we gewaarborgd tegen het opnieuw ontstaan van waterschade aan de recent gerestaureerde toren en is daarmee de meest duurzame en financieel gunstigste variant.

De initiatiefnemer is om een reactie op voorgestelde variant gevraagd en deze geeft aan dat het voorstel niet voldoet aan de wens. De beperkte zichtbaarheid zou de jubelende stemming en allure in de weg staan. Initiatiefnemer wijst op de onderbouwing vanuit financieel en duurzaam oogpunt en draagt aan dat de keuze niet alleen daarop gebaseerd zou moeten zijn. Afsluitend wordt als argument 'ongezonde tegenzin' aangevoerd om duiding te geven aan het langjarige proces, waarin nog steeds niet is bereikt waarop De Waal en daarmee heel Texel recht op heeft: nl. een vlag in top van de toren van De Waal. De aangedragen variant door initiatiefnemer maakt weliswaar het vlaggen vanuit de top van de toren mogelijk, en is voorzien van een schets en technische toelichting. Toch wegen de argumenten om voor de andere variant naar de toekomst toe zwaarder. Met name de continuïteit van het veilig naar buiten brengen van zowel de mast, als de vlag. En het risico op waterschade dat met laatste renovatie juist werd verholpen en wat we in de toekomst willen voorkomen. Volledigheidshalve is de gehele reactie van Dhr. Lange meegestuurd.

Het college beseft dat deze variant voor het dorp niet de meeste gewenste oplossing is. Maar met het uitvoeren van deze variant wordt de vlag goed zichtbaar vanuit de toren, kan de vlag veilig worden gehesen én zijn we gewaarborgd tegen het opnieuw ontstaan van waterschade aan de recent gerestaureerde toren.

Hoogachtend,

burgemeester en wethouders van gemeente Texel,
de secretaris, de burgemeester,

E. Wolfkamp

M. Pol